

Lärarytbildningsnämnden

Utbildningsplan

Vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen - VAL

Programkod:	LGVAL
Omfattning:	Maximalt 120 hp (SFS 2011:689, 14 §)
Nivå:	Grundnivå/Avancerad nivå, Ej nivåbestämmd
Utbildningens benämning:	Vidareutbildning av lärare som saknar examen - VAL, 120 högskolepoäng Professional Qualification Course for teachers, 120 creditpoints
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av lärarytbildningsnämnden 2022-05-24 att gälla från och med vt 2023.

Inledning

Vidareutbildning av lärare som saknar examen (VAL) är en kompletterande utbildning som dels bygger på tidigare utbildning och dels på yrkeserfarenhet.

Utbildningsplanen ansluter till förordning SFS 2011:689 om vissa behörighetsgivande examina för legitimation som lärare och förskollärare och om högskoleutbildningar för vidareutbildning av lärare och pedagogisk personal inom förskolan som leder till lärar- eller förskollärarexamen.

Denna utbildningsplan följer de mål som därutöver framgår av utbildningsplanerna fastställda för Förskolläraryrket, Grundläraryrket, Ämnesläraryrket, samt Yrkesläraryrket (enligt 2011 års förordning) samt för Läraryrket (1993/2001, rev 2007). De övergripande målen för all utbildning inom högskolan är fastställda i Högskolelagen.

Utbildningen får högst omfatta 120 hp och anordnas på minst kvartsfart.

Sista antagningstermin till VAL-projektet enligt nu gällande förordning är höstterminen 2026. Utbildningen ska vara avslutad senast 30 juni 2030.

VAL-projektet bedrivs i samverkan mellan Umeå universitet (nationell samordnare), Stockholms universitet, Högskolan Dalarna, Linköpings universitet, Karlstads universitet, Jönköping University, Göteborgs universitet och Malmö universitet enligt regeringsbeslut (U2010/2757/UH).

Syfte

Utbildningarna ska enligt 2011:689, 7 §, ges för att öka andelen lärare och förskollärare som har en examen som kan vara behörighetsgivande för legitimation enligt 2 kap. 16 § i skollagen (2010:800).

Antagning och behörighet

Behörighetskrav

Behörighet för utbildning inom VAL regleras i särskild förordning SFS 2011:689. Behörig till LGVAL är den som:

- saknar en examen som kan vara behörighetsgivande examen för den anställning som den sökande har vid ansökningstillfället enligt 2 kap. 16 § skollagen (2010:800) för legitimation som lärare eller förskollärare,
- har tidigare relevant utbildning eller yrkeserfarenhet som lärare eller förskollärare i sådan omfattning att behörighetsgivande examen för legitimation som lärare kan uppnås inom projektets totala ram max 120 högskolepoäng,
- är verksam som lärare i minst ett skolämne och inom det verksamhetsområde som matchar möjlig examen utifrån tidigare studier eller är verksam i förskolan eller förskoleklass med förskollärares arbetsuppgifter samt
- är verksam som lärare eller förskollärare i skolväsendet.

För den som vill komplettera med utbildning för att nå yrkeslärarexamen krävs också godkänd prövning i yrkesämnen enligt Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:4) om kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper för särskild behörighet till utbildning som leder till yrkesexamen samt minst 2 års lärarerfarenhet från gymnasieskolans kurser inom ramen för relevanta yrkesämnen.

I SFS 2011:689 regleras i 17-18 § särskild förkortad utbildning för studenter som varit verksamma som lärare i mer än åtta år. För dessa erbjuds en kortare lärarutbildning omfattande 30 hp utbildningsvetenskaplig kärna. Studenten äger fortsatt rätt att komplettera ämnesstudier inom ramen för 120hp om så krävs för att utfärda examen. För motsvarande utbildning för förskollärare se utbildningsplan för LGFLV.

För att kunna bedöma om sökande har förutsättningar att uppnå en behörighetsgivande examen inom ramen för VAL får högskolan i ett enskilt fall besluta att sökanden ska utföra kompletterande prov eller andra uppgifter.

Behörighetsprövning och antagning

Antagning till utbildningen sker normalt två gånger per läsår. Sista ansökningsdag är normalt 15 april respektive 15 oktober om inget annat anges. Se <http://www.kau.se/VAL>

Förflyttning av student kan ske mellan lärosätena inom VAL-projektet beroende på tidigare erfarenheter och studier samt kursutbud. Samarbete mellan lärosäten inom VAL-projektet sker så att studenter flyttas dit antagning är möjlig.

Karlstads universitet förbehåller sig rätten att begränsa antagning till vissa examina inom projektet.

Urval

I normalfallet tillämpas platsgaranti till utbildningen. I de fall urval behöver göras tillämpas SFS 2011:689 §12.

Utbildningen - innehåll och form

Studierna inom VAL kan avse komplettering inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och/eller ämnesstudier. Kurser inom UVK och VFU ges på distans och studietakten är i normalfallet halvfart, undantag gäller för kurser inom förskolläraryrket som ges på helfart. Kompletterande ämnesstudier erbjuds ur universitets samlade kursutbud och med varierande takt och form. Studenter som behöver komplettera ämnesstudier kan också hänvisas till andra lärosäten om Karlstads universitet saknar kurser i ämnet.

Vilka kurser som ska ingå i den studerandes utbildning beror på den individuella studentens studiebehov för att uppnå relevant och möjlig examen. I samband med upprättande av individuell studieplan bestäms vilka kurser som ska ingå.

Studenter som antagits till studier inom ramen för VAL-projektet har platsgaranti på de kurser som ingår i studieplanen och behöver i normfallet inte söka dem via antagning.se.

UVK

För att komplettera mot ämneslärarexamen, grundlärarexamen, förskollärarexamen, eller motsvarande äldre examina används reguljära UVK-kurser från KPU (LAKPU), grundlärarutbildningen (LAGLP) eller Förskollärarutbildningen (LGFLP).

Studenter som antagits för komplettering mot yrkeslärarexamen följer delvis de UVK-kurser som ges inom reguljära yrkeslärarprogrammet (LGYRK), delvis särskilda VAL-kurser.

Studenter som ska läsa 30 hp UVK enligt SFS 2011:689, 17-18 §, mot ämneslärarexamen eller yrkeslärarexamen examineras på särskilda UVK-kurser framtagna för VAL.

Kompletterande studier mot ämne

Vid upprättande av individuell studieplan bestäms vilka kompletterande ämneskurser den sökande skall läsa.

Studenter som behöver komplettera ämnesstudier kan också genomföra studierna på andra lärosäten om Karlstads universitet saknar kurser i ämnet.

VFU

VAL-studenter som vid antagning varit verksamma som lärare i mindre än två år gör VFU inom reguljära VFU-kurser. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen görs i egen tjänst.

VAL-studenter som vid antagning varit verksamma som lärare i mer än två år examineras mot lärandemålen för VFU 1-4 (30 hp) i för VAL speciellt framtagna VFU-kurs, LPGVV3, 7,5 hp. Om studenten får godkänt på kursen tillgodoräknas resterande VFU. Om studenten inte uppfyller alla lärandemål sker omexamination enligt gängse regler för VFU, vilka regleras i respektive kursplan.

VAL-studenter som vid antagning varit verksamma i skolan i enlighet med de krav som återfinns i VAL-förordningen 2011:689 §17, inom för examen relevant ämne och verksamhetsområde, tillgodoräknas all VFU (30 hp).

Självständigt arbete

Det självständiga arbete som krävs för examen omfattar minst 15 hp om inte annan tillämpning görs baserad på VAL-förordningen 2011:689 §15.

Tillgodoräknande

I samband med antagning till VAL och upprättande av den individuella studieplanen beslutas om tillgodoräknande av tidigare studier och yrkeserfarenhet.

Student har rätt att ansöka om ytterligare tillgodoräknade i enlighet med Högskoleförordningen (1993:100) kap 6, §6-8. Beslut om tillgodoräknande görs i enlighet med rektors delegationsordning för tillgodoräknanden samt övriga relevanta styrdokument på Karlstads universitet.

Ytterligare ansökningar om tillgodoräknanden ställs till VAL-projektet, Karlstads universitet. Ett negativt beslut skall motiveras skriftligt. Ett negativt beslut om tillgodoräknande är möjligt att överklaga till Överklagandenämnden för högskolan.

Student som får godkänt resultat genom examination i LPGVV3, särskild valideringskurs för VAL, tillgodoräknas resterande VFU som krävs för examen.

Studenter som antagits till VAL enligt SFS 2011:689, 17-18§, tillgodoräknas all VFU (30 hp) samt 30 hp UVK i kraft av förordningen.

Anstånd med studiestart, studieuppehåll och studieavbrott

Anstånd med studiestart och ansökan om studieuppehåll är inte möjligt (SFS 2011:689 §16). Ändringar i den individuella studieplanen kan i möjlig mån göras för att anpassa studierna efter rådande omständigheter.

Studerande som avser lämna utbildningen ska meddela studieavbrott till VAL-projektets ledning på Karlstads universitet.

Studier inom ramen för VAL får pågå under högst fyra år.

Examen

Efter genomgången utbildningsprogram kan studenten efter ansökan erhålla examen enligt 2011 års examensordning (Förskollärarexamen, Grundlärarexamen, Ämneslärarexamen, Yrkeslärarexamen) eller Lärarexamen enligt 2001 års förordning eller en examen motsvarande en tidigare påbörjad utbildning till lärare (påbörjad före 2001) i enlighet med gällande examensordning fastställd av regeringen.